

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN VŨNG LIÊM, TỈNH VĨNH LONG**

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông **Triệu Quốc Hiếu**.

Thư ký phiên họp: Bà **Phan Thị Trúc** – Thư ký Tòa án nhân dân huyện Vũng Liêm, tỉnh Vĩnh Long.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vũng Liêm tham gia phiên họp: Bà **Lữ Ngọc Minh Châu** – Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 11 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Vũng Liêm, tỉnh Vĩnh Long mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 328/2023/TLST-VDS ngày 23 tháng 10 năm 2023 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 285/2023/QĐST-DS ngày 13 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà **Hồ Thị Thanh H** – sinh năm: 1957 (xin vắng mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Ông **Đoàn Văn My E** – sinh năm: 1965 (vắng mặt).
 2. Anh **Đoàn Đông T** - sinh năm: 1985 (xin vắng mặt).
 3. Anh **Đoàn Thành C** – sinh năm: 1989 (xin vắng mặt).
 4. Chị **Đoàn Thị Hồng T** – sinh năm: 1995 (xin vắng mặt).
 5. Chị **Đoàn Thị Hồng P** – sinh năm: 1997 (xin vắng mặt).
- Cùng địa chỉ: ấp P, xã Q, huyện V, tỉnh Vĩnh Long.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Hồ Thị Thanh H như sau:

Chồng bà Hồ Thị Thanh H bà là ông Đoàn Văn My E, sinh năm 1965, địa chỉ: ấp P, xã Q, huyện V, tỉnh Vĩnh Long. Vào năm 2008, ông My E bị tai nạn giao thông dẫn đến chấn tH sọ não, khuyết sọ. Sau đó, ông My E bị tai biến nặng nên không còn khả năng nhận thức được hành vi, không tự sinh hoạt vệ sinh cá nhân được phải phụ thuộc vào vợ con, ông My E không nói chuyện, tự ăn uống được mà

phải nhờ người chăm sóc. Được Ủy ban nhân dân xã Q, huyện V, tỉnh Vĩnh Long xác nhận ngày 07/5/2016 khuyết tật: thần kinh, tâm thần với mức độ nặng.

Hiện nay tình trạng bệnh của ông My E vẫn chưa hồi phục, để tiện cho việc giao dịch dân sự. Nay bà H yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Đoàn Văn My E, sinh năm 1965, địa chỉ: ấp P, xã Q, huyện V, tỉnh Vĩnh Long mất năng lực hành vi dân sự. Đồng thời chỉ định bà Hồ Thị Thanh H là người đại diện theo pháp luật của ông Đoàn Văn My E do mất năng lực hành vi dân sự và xác lập các giao dịch dân sự cho ông My E theo quy định pháp luật.

- Ý kiến của anh Đoàn Đông T, anh Đoàn Thành C, chị Đoàn Thị Hồng T và chị Đoàn Thị Hồng P: Thống nhất ông Đoàn Văn My E và bà Hồ Thị Thanh H là cha mẹ ruột của các anh, chị. Bà Hồ Thị Thanh H chung sống như vợ chồng với ông My E từ năm 1984 cho đến nay được địa phương xác nhận. Sau khi ông My E bị tai nạn giao thông, tai biến dẫn đến mất khả năng nhận thức cho đến nay bà H là người trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến nay. Do vậy, anh Đoàn Đông T, anh Đoàn Thành C, chị Đoàn Thị Hồng T và chị Đoàn Thị Hồng P thống nhất đồng ý với yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với ông My E và đồng ý để bà H là người đại diện theo pháp luật của ông My E để xác lập các giao dịch dân sự theo quy định của pháp luật.

- Tại phiên họp đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vũng Liêm phát biểu ý kiến: Thủ tục thụ lý vụ việc, xác định mối quan hệ pháp luật vụ việc, quá trình chuẩn bị mở phiên họp, thu thập chứng cứ của Thẩm phán và tiến hành phiên họp sơ thẩm là đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung vụ việc: Căn cứ vào các chứng cứ có trong hồ sơ vụ việc và lời trình bày của đương sự tại phiên họp thì đã có đủ chứng cứ chứng minh ông Đoàn Văn My E là người mất năng lực hành vi dân sự.

Vì vậy, đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà Hồ Thị Thanh H yêu cầu tuyên bố ông Đoàn Văn My E, sinh năm 1965, địa chỉ: ấp P, xã Q, huyện Vũng Liêm, tỉnh Vĩnh Long là người bị mất năng lực hành vi dân sự.

Việc bà H yêu cầu chỉ định bà H là người đại diện theo pháp luật của ông My E do mất năng lực hành vi dân sự và xác lập các giao dịch dân sự cho ông My E theo quy định pháp luật. Theo quy định tại Điều 22 Bộ luật dân sự giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện. Do đó đề nghị chấp nhận yêu cầu của bà H, giao dịch dân sự của ông My E do người đại diện theo pháp luật là bà H là người giám hộ đương nhiên của ông My E xác lập.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Vũng Liêm nhận định:

[1] Về thẩm quyền: Theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 Bộ luật Tố tụng dân sự thì yêu cầu của bà Hồ Thị Thanh H thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Vũng Liêm.

[2] Về nội dung:

Theo lời trình bày của bà H sống chung như vợ chồng với ông My E từ năm 1984 và anh Đoàn Đông T, Đoàn Thành C, chị Đoàn Thị Hồng T, chị Đoàn Thị Hồng P là các con của ông My E đều xác định ông My E vào năm 2008 bị tai nạn giao thông dẫn đến chấn thương sọ não, khuyết sọ. Sau đó, ông My E bị tai biến nặng nên không còn khả năng nhận thức được hành vi, không tự sinh hoạt vệ sinh cá nhân được phải phụ thuộc vào vợ con, ông My E không nói chuyện, tự ăn uống được mà phải nhờ người chăm sóc. Được Ủy ban nhân dân xã Q, huyện Vũng Liêm, tỉnh Vĩnh Long xác nhận ngày 07/5/2016 khuyết tật: thần kinh, tâm thần với mức độ nặng.

Tại kết luận giám định pháp y tâm thần theo trung cầu số: 451/2023/KLGD ngày 02/11/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nam Bộ kết luận như sau:

“Về y học: Hiện tại, đương sự có bệnh lý tâm thần: Mất trí không biệt định (F03-ICD10) + Động kinh (G40-ICD10).

Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện tại: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.”

Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự 2015 và các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ vụ án thì có đủ chứng cứ chứng minh ông My E bị mất năng lực hành vi dân sự.

Như vậy đã có đủ điều kiện tuyên bố ông Đoàn Văn My E bị mất năng lực hành vi dân sự nên yêu cầu của bà Hồ Thị Thanh H là có cơ sở chấp nhận.

Bà Hồ Thị Thanh H và ông Đoàn Văn My E chung sống với nhau như vợ chồng từ năm 1984 nên quan hệ hôn nhân giữa bà H và ông My E là quan hệ hôn nhân hợp pháp, bà H là người trực tiếp chăm sóc ông My E. Theo quy định tại Điều 22, Điều 46, Điều 53 Bộ luật dân sự giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện. Do đó giao dịch dân sự của ông My E do người đại diện theo pháp luật là bà H là người giám hộ đương nhiên của ông My E xác lập.

Ý kiến của Kiểm sát viên đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Vũng Liêm tham gia phiên họp là phù hợp với nhận định của Tòa án nên được chấp nhận.

Về lệ phí Tòa án: Bà H phải nộp lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo luật định.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 376, 369; 370, 371, 372, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015; Điều 22, Điều 46, Điều 53 Bộ luật dân sự năm 2015; điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều

37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Hồ Thị Thanh H.

Tuyên bố ông Đoàn Văn My E, sinh năm 1965, địa chỉ: ấp P, xã Q, huyện Vũng Liêm, tỉnh Vĩnh Long là người mất năng lực hành vi dân sự.

Công nhận bà Hồ Thị Thanh H là người đại diện theo pháp luật của ông Đoàn Văn My E. Giao dịch dân sự của ông Đoàn Văn My E do người đại diện theo pháp luật là bà Hồ Thị Thanh H là người giám hộ đương nhiên của ông Đoàn Văn My E xác lập.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Hồ Thị Thanh H được miễn án phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại điểm đ khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều 37 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu thi hành án theo quy định của Luật thi hành án dân sự đối với những quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 482 của Bộ luật tố tụng dân sự.

3. Đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 (Mười) ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 (Mười) ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (Mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Vĩnh Long;
- VKSND huyện Vũng Liêm;
- Chi cục THADS huyện Vũng Liêm;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP
Đã ký

Triệu Quốc Hiếu